

SCALE: Alt Ekstremitte Selektif Kontrol Değerlendirme Skalası Skor Sayfası

Tarih: _____ Hastanın Adı: _____ Doğum Tarihi: _____ GMFCS seviyesi: _____

Tanı: spastik dipleji spastik kuadripleji spastik hemipleji Sağ Sol diğer: _____

Sol

Sağ

Seviye	Kalça	Diz	Ayak bileği	Subtalar Eklem	Parmaklar	Kalça	Diz	Ayak bileği	Subtalar Eklem	Parmaklar
Normal (2 puan)										
Bozulmuş (1 puan)										
Yapılamaz (0 puan)										
Toplam Ekstremitte Puanı	Sol=	Sağ=								

Dirençli Sinerji

Dirençli ekstremitte ekstansiyonu ile diz ekstansiyonu										
Dirençli ekstremitte fleksiyonu ile dorsifleksiyon										

Tanımlayıcılar

Kalça fleksiyon kontraktürü										
Addüktör kontraktürü veya spastisitesi										
Diz fleksiyon kontraktürü										
Hamstring kısalığı										
Plantar fleksiyon kontraktürü										
Plantar fleksör spastisitesi										
İnversiyon ya da eversiyon, saf dorsifleksiyon değil										
Öncelikle ayak parmakları hareket eder										
Karşı ekstremitede ayna hareket										
3 saniyelik sözlü sayımdan daha yavaş hareket										
Sadece bir yöne hareket eder(başarılan hareketi not edin)										
Diğer eklemlerin hareketi										
Mevcut ROM'un <% 50 'si kadar hareket										

Test ile ilgili diğer yorumlar: _____

Değerlendirmeci

SCALE- Uygulama için Talimatlar

Hasta basit motor komutları takip edebilmelidir. Bu yeteneği test etmek için, hastadan en az etkilenen vücut parçasını hareket ettirmesini isteyin. Hastadan her bir eklem testini gerçekleştirmesini istemeden önce, ROM' u değerlendirmek için eklemi pasif olarak hareket ettirin. Anladığından emin olmak için, ekstremitayı elinizle desteklerken hareket sırasını gösterin. Hastaya verilecek talimatlardaki dil önerilmiştir ve bazı hastalar için optimum performansı ortaya çıkarmak için gerektiğinde modifiye edilebilir. İstenen hareket hızında hastalara rehberlik etmek için bu görev esnasında 3 saniyelik sözlü bir sayım sağlayın. Çoklu denemelere izin verilir ve performansı geliştirmek için geri bildirim kabul edilebilir.

Hastaya verilecek genel talimatlar- Sizden belirli bir şekilde hareket etmenizi isteyeceğim. Sizden istediğim şekilde hareket edin, vücudumuzun diğer kısımlarını hareket ettirmemeye çalışın. Eğer bir sorunuz olursa ya da sizden yapmanızı istediğim şeyi anlamazsanız, lütfen bana söyleyin.

Kalça

Pozisyon – Kalça ve diz tam ekstansiyonda iken yan yatış. Ekstremitayı diz ve ayak bileğinde ortadan destekleyin. Stabilite için, test edilmeyen ekstremitayı fleksiyona getirebilirsiniz. Test edilen hareket, dizi ekstansiyonda tutarken kalça fleksiyonudur. Kalça fleksiyon ROM'unu diz ekstansiyonu ile değerlendirin, çünkü hamstring kısalığından dolayı limitlenmiş olabilir. Hasta hamstring kısalığından dolayı bu görevde zorluk yaşıyorsa, o zaman hastadan dizi 90 fleksiyonda tutarken kalça ekstansiyonu, fleksiyonu sonra ekstansiyonu yapmasını isteyin. Görevin performansını değerlendirmek için yeterli hareket aralığını sağlamak için kalça ekstansiyon ROM'unu değerlendirin.

Hastaya talimatlar – Hastadan dizini ekstansiyonda tutarken, kalça fleksiyonu, ekstansiyonu sonra fleksiyonu yapmasını isteyin. Örneğin: "Dizinizi düz tutarken bacağınızı ileri, geri sonra tekrar ileri hareket ettirin. Hareketi önce ben göstereceğim ve sonra kendinizin yapmanızı isteyeceğim."

Diz

Pozisyon – Kalan testler, muayene masasının kenarından bacaklar sarkıtılarak otururken yapılır. Kalan testler sırasında hastanın elleri üzerinde geriye yaslanmasına izin verebilirsiniz böylelikle gövde hamstring kısalığını kompanse etmek için vertikalden yaklaşık 20° eğimli haldedir.

Talimatlar – Hastadan kalçasını fleksiyonda tutarken, diz ekstansiyonu, fleksiyonu sonra ekstansiyonu yapmasını isteyin. Örneğin: "Dizinizi mümkün olduğunca uzatın, sonra bükün ve tekrar uzatın. Daha fazla geriye yaslanmadan veya diğer bacağınızı hareket ettirmeden bunu yapmaya çalışın. Hareketi önce ben göstereceğim ve sonra kendinizin yapmanızı isteyeceğim."

Ekstremita Ekstansiyon Sinerjisi– Kuadriseps zayıflığından şüpheleniliyorsa ekstremitenin ekstansiyon sinerjisi değerlendirilebilir. Hastanın elleri üzerinde geriye yaslanmasına izin verin veya gövde vertikalden yaklaşık 45° olacak şekilde destekleyin. Ekstremitayı ayak bileği dorsifleksiyonu ile kalça ve diz fleksiyonda pozisyonlayın. Hastadan diz ekstansiyonda ve ayak ve parmaklar plantar fleksiyondayken elinize doğru itmesini isteyin. Metatars başlarına direnç verin ve dizin selektif istemli motor kontrol testi sırasında elde edilen miktar ile diz ekstansiyon ekskürsiyonunu karşılaştırın.

Avak Bileği

Pozisyon – Oturma, diz ekstansiyon testinde olduğu gibidir. Diz ekstansiyonudadır ve değerlendirmeyi yapan kişi baldırı destekler. Diz ekstansiyonda iken pasif ayak bileği dorsifleksiyon ROM'unu değerlendirin. Hamstring ve/veya gastrokinemius kısalığını uyumlandırmak için gerekirse dize yaklaşık 20° derece fleksiyon yaptırılabilir .

Hastaya Talimatlar – Hastadan diz ekstansiyonunu sürdürürken, ayak bileği dorsifleksiyonu, plantar fleksiyonu sonra dorsifleksiyonu yapmasını isteyin. Örneğin: "Ben bacağınızı desteklerken dizinizi düz tutun, ayağınızı yukarıya, aşağıya sonra tekrar yukarıya hareket ettirin. Hareketi önce ben göstereceğim ve sonra kendinizin yapmanızı isteyeceğim."

Ekstremita Fleksiyon Sinerjisi (Karışıklık Testi) – Dorsifleksör kas zayıflığından şüpheleniliyorsa, ekstremita fleksiyon sinerjisi değerlendirilebilir. Hastadan dizini fleksiyonda tutarken kalça fleksiyonu yapmasını isteyin. Uyluğun distalinden kalça fleksiyonuna direnç verin. Dorsifleksiyon ekskürsiyonunu ayak bileği selektif istemli motor kontrol testi sırasında elde edilen miktar ile karşılaştırın.

Avak/Subtalar Eklem

Pozisyon – Oturuş, diz ve ayak bileği testlerinde olduğu gibidir. Baldır desteklenmektedir.

Hastaya Talimatlar– Hastadan diz ekstansiyonunu sürdürürken inversiyon, eversiyon ardından inversiyon yapmasını isteyin. Örneğin: "Ben bacağınızı desteklerken ayak bileğinizi içeri, ardından dışarı ve sonra tekrar içeri hareket ettirin. Hareketi önce ben göstereceğim ve sonra kendinizin yapmanızı isteyeceğim."

Parmaklar

Pozisyon – Oturuş, ayak bileği testinde olduğu gibidir. Topuk desteklenmektedir.

Hastaya Talimatlar – Hastadan ayak bileğini veya dizini hareket ettirmeden parmaklarını bükmesini, açmasını sonra bükmesini isteyin. Örneğin: "Ben bacağınızı desteklerken tüm ayak parmaklarınızı aşağı, sonra yukarı sonra tekrar aşağı doğru bükün. Hareketi önce ben göstereceğim ve sonra kendinizin yapmanızı isteyeceğim."

SCALE: Alt Ekstremitte Selektif Kontrol Değerlendirme Skalası Sınıflandırma için Talimatlar

Her bir eklem 2,1 ya da 0 puan alır. Bunlar toplam ekstremitte puanı için toplanır. Her seviye için puanlar parantez içinde belirtilmektedir. Her bir eklem için, eklem puanını ve SCALE Skor Sayfası'ndaki tüm uygulanabilir tanımlayıcıları kontrol edin.

Kalça

- Normal** (2) Fleksiyon, ekstansiyon sonra tekrar fleksiyon yapar. Fleksiyon sırasında, diz fleksiyonu olmaksızın, üç saniyelik bir sözlü sayım içinde ve ayna hareket olmadan hareket oluşur (kontralateral ekstremitede aynı hareket). Alternatif kalça uzatma testi kullanılırsa;ekstansiyon, fleksiyon sonra tekrar ekstansiyon yapar. Ekstansiyon sırasında, diz ekstansiyonu olmadan, üç saniyelik bir sözlü sayım içinde ve ayna hareket olmadan hareket oluşur.
- Bozulmuş** (1) Aşağıdakilerden biri veya daha fazlası oluşur: Test pozisyonundaki mevcut hareket aralığının $\leq 50\%$ 'si kadar ekstansiyon veya fleksiyon yapar, görevi üç saniyelik sözel sayımdan daha yavaş gerçekleştirir, ayna hareketler sergiler, hareket tek bir yönde gerçekleşir veya test edilmeyen eklemde hareket oluşur.
- Yapılamaz** (0) Kalça fleksiyonu veya ekstansiyonu yapamaz veya sadece eş zamanlı diz hareketi ile gerçekleşir.

Diz

- Normal** (2) Ekstansiyon , fleksiyon, sonra tekrar ekstansiyon yapar. Hareket, gövdenin ya da diğer eklemlerin hareketi olmaksızın ve ayna hareket olmaksızın üç saniyelik sözlü sayım içinde gerçekleşir. Dizi, test pozisyonunda mevcut hareket aralığının $> 50\%$ 'si kadar ekstansiyon yaparsa, "Normal" derecesi verilebilir.
- Bozulmuş** (1) Aşağıdakilerden biri veya daha fazlası oluşur: Mevcut hareket aralığının $\leq 50\%$ 'si kadar ekstansiyon yapar, görevi üç saniyelik sözel sayımdan daha yavaş gerçekleştirir, ayna hareketler sergiler, hareket tek bir yönde gerçekleşir veya test edilmeyen eklemde hareket oluşur.
- Yapılamaz** (0) Ekstansiyon yapamaz veya sadece eş zamanlı kalça veya ayak bileği hareketi ile ekstansiyon yapar.

Ayak Bileği

- Normal** (2) Dorsifleksiyon, plantar fleksiyon ve tekrar dorsifleksiyon yapar. Hareket, diğer eklemlerde hareket olmadan ve ayna hareket olmadan üç saniyelik bir sözlü sayım içinde gerçekleşir. Sagittal düzlemde en az 15° ayak bileği hareketi gözlemlenmelidir.
- Bozulmuş** (1) Aşağıdakilerden biri veya daha fazlası oluşur: Ekstremitte Fleksiyon Sinerjisi sırasında test pozisyonunda veya aktif aralıkta mevcut pasif hareket aralığının $\leq 50\%$ 'si kadar dorsifleksiyon yapar görevi üç saniyelik sözel sayımdan daha yavaş gerçekleştirir, ayna hareketler sergiler, hareket tek bir yönde gerçekleşir veya test edilmeyen eklemde hareket oluşur. Harekete parmak ekstansiyonu veya ayak bileği inversiyonu eşlik ediyorsa "Bozulmuş" seviye olarak belirlenir.
- Yapılamaz** (0) Dorsifleksiyon yapmaz ya da sadece kalça ve diz fleksiyonu ile dorsifleksiyon yapar.

Ayak/Subtalar Eklem

- Normal** (2) İnversiyon, eversiyon ve tekrar inversiyon yapar. Hareket, diğer eklemlerde hareket olmadan ve ayna hareket olmadan, üç saniyelik bir sözlü sayım içinde gerçekleşir. Aktif eversiyon oluşmalıdır.
- Bozulmuş** (1) Aşağıdakilerden biri veya daha fazlası oluşur: Mevcut hareket aralığının $\leq 50\%$ 'si kadar inversiyon veya eversiyon yapar, üç saniyelik sözlü sayımdan daha yavaş görev yapar, ayna hareketler sergiler, hareket tek bir yönde gerçekleşir veya test edilmeyen eklemde hareket oluşur.
- Yapılamaz** (0) İnversiyon ya da eversiyon yapmaz ya da hareket sadece sinerji paterninde oluşur. Dorsifleksiyon, plantar fleksiyon yapılabilir ya da ayak bileğinde hiçbir şekilde hareket olmaz.

Ayak Parmakları

- Normal** (2) Fleksiyon,ekstansiyon sonra tekrar fleksiyon yapar. Hareket,diğer eklemlerde hareket olmadan ve ayna hareket olmadan, üç saniyelik bir sözlü sayım içinde gerçekleşir. Hareket beş parmağın hepsinde ortaya çıkmalıdır.
- Bozulmuş** (1) Aşağıdakilerden biri veya daha fazlası oluşur: Mevcut hareket aralığının $\leq 50\%$ 'si kadar fleksiyon veya ekstansiyon yapar, üç saniyelik sözlü sayımdan daha yavaş şekilde görev yapar, ayna hareketler sergiler, hareket tek bir yönde gerçekleşir veya test edilmeyen eklemde hareket oluşur.
- Yapılamaz** (0) Ayak parmaklarında fleksiyon veya ekstansiyon yoktur.

Yapılamaz ve Bozulmuş Arasındaki Fark

"Yapılamaz" (total sinerji), iki veya daha fazla eklemde eş zamanlı harekete sahiptir. İstenen eklemdeki her bir hareket derecesi için, sinerji paterninin bir parçası olan eşlik eden zorunlu hareket, ekstremitede başka bir eklemde meydana gelir. Bozulmuş motor kontrolü olan hastalar, istenen eklemi başka bir eklem hareketi olmaksızın küçük bir hareket yayı içinde hareket ettirebilir, ancak hareketin bir kısmına komşu bir eklemdeki hareket eşlik eder.

Bozulmuş ve Normal Arasındaki Fark

Normal motor kontrol; eklem hareketini, mevcut ROM'un 50% 'sinden daha fazlası ile üç saniyelik bir sözlü sayım içinde alternatif bir şekilde izole etme yeteneğidir. Hareket, herhangi bir ekstremitedeki herhangi bir eklemde oluşan harekete eşlik etmeden gerçekleşir. Bu görevi gerçekleştirme yetersizliği bozulmuş selektif motor kontrol olarak adlandırılır.